

U jeku namjera gradske uprave Bihaća na čelu sa načelnikom Emdžadom Galijaševićem da dio rijeke Une u Nacionalnom parku Una da na koncesiju privatnim investitorima kako bi na istoj gradili hidrocentrale, Udruženje ABC je potražilo mišljenje struke. Kada kažemo struke, mislimo na ljude koji su dokazani na polju ekologije i zaštite okoliša na nivou koji je širi od granica Bosne i Hercegovine, na ljude koji realno mogu sagledati vrijednost rijeke Une i uticaj gradnje hidrocentrale na istoj.

Mišljenjima stručnjaka želimo apelirati na Gradske vijećnike u Gradskom vijeću Bihać da nisu birani da dižu ruke na političke dogovore, nego da rade u interesu građana. S obzirom da je sutra prva tačka G.V. Bihać "Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na pokretanje postupka dodjele koncesije Javnim natječajem – tender za projektovanje, izgradnju, upravljanje i prijenos mHE na lokalitetu Martin Brod i Dobrenica" koja je ponovo preko noći našla svoj put do vijećnika da se dobro upute u temu i da ruku dižu samo za one vrijednosti u koje vjeruju oni lično, potkovane argumentima, nikako ne u vrijednosti koje im stranka nalaže.

Razgovarali smo sa Petrom Remetom i Kasandrom-Zoricom Ivanić ispred Svjetske organizacije za zaštitu okoliša WWF koja je jedna od najvećih i najuglednijih nezavisnih svjetskih organizacija za zaštitu prirode.

ABC je također imao priliku razgovarati sa Alijom Pozdercem, međunarodnim stručnjakom za turizam i okoliš. Pozderac je tvorac mnogobrojnih strategija razvoja turizma, a između ostalog od strane Vlade USK još nakon rata angažiran je na izradi Strategija razvoja turizma USK te je još tada sa cijelim nizom stručnjaka utvrdio da hidrocentrale nisu potrebne na Uni.

"Problem je što često prirodne ljepote bilo da su ekonomski, ekološki ili tehnički posmatrane ne udružimo pa ne nađemo šta je sčim uvezano, nego šta je protiv jedno drugoga. Još tada smo bili protiv hidrocentrala. Našim projektom smo svi 7 hidrocentrala uspjeli ne samo odgoditi, nego odstraniti od shvatanja da nam hidrocentrale uopće trebaju na ovoj rijeci. Voda treba i za centrale, ali ne ova i kakve su bile predviđene. Mjesta je i tada bilo za neke centrale, ali to Una naša ne trpi i ne treba" kazao je Alija Pozderac za ABC Intervju.

Svjetska organizacija za zaštitu okoliša – WWF prepoznala je kompletnu regiju Dinarskog luka kao izrazito biološki važnu regiju na razini svijeta. U skladu s tim u 2013. godini provedena je analiza stanja riječne mreže u cijelom dinarskom luku uključujući i Bosnu i Hercegovinu, prema kojoj je ispalo da je rijeka Una po svojoj kvaliteti vode i samog statusa riječnog korita jedna od najistaknutijih rijeka ovog područja i upravo tu leži interes WWF-a u zaštiti rijeke Une.

"Evidentno je da se u ovoj regiji neplanski planiraju gradnje hidrocentrale, prilikom

planiranja i lociranja potrebno je biti izuzetno pažljiv upravo zato da bi se spriječile i svele na minimum svi negativni utjecaji koji te hidroelektrane imaju na riječne eko sustave pa i na ljude. U tom smislu zalažemo se za pristup strateškog planiranja koji bi na neki način prvo uključivao sagledavanje energetske situacije u svakoj zemlji čiju učinkovitost bi trebalo znatno povećati da bi se onda utvrdilo koliko je novih postrojenja potrebno. Nakon toga, ako se odlučimo za razvoj hidroenergije, potrebno je da se lokacije određuju u jednom širokom i participativnom procesu gdje će se sagledavati ne samo ekonomske i energetske dobrobiti tog postrojenja već i njegov uticaj na socijalne i ekonomske aspekte”, kazala je Petra Remeta koja u WWF-u obnaša funkciju stručnog savjetnika za vode i energetiku.

“Problemi koje danas vežemo sa razvojnim planovima hidroenergije upravo proizlaze iz takvih neplanskih i stihijskih odluka da se krene u njihovu izgradnju, gdje se odluka o lokacijama, veličinama postrojenja stavlja u ruke investitora, koji na kraju u administrativnom procesu ishođenja dozvole su i ti koji su nadležni za izradu studija za okoliš, te ih i plaćaju. To je proces koji u sebi ima dosta potencijala da se krivo koristi i dovede do rezultata koji su u biti negativni za cjelokupno društvo u cjelini, dodala je Petra. “Potrebno je napomenuti u duhu okruglog stola koje smo imali “Hidropotencijali slive rijeke Une” da nitko od sudionika koji su bili tad na radionici (preko 35 ljudi iz raznih sektora - Ngo do Vlade i lokalnog stanovništva, ribara, medara nije se izjasnio da postoji potencijal za daljni razvitak kvalitete količine vode u komercijalnom smislu, znači gradnje hidroelektrana, nego su se upravo izjasnili da kroz turizam, medarstvo, stočarstvo i taj održivi vid korištenja resursa Nacionalnog parka se može dalje razvijati priča”, kazala je Kasandra Zorica Ivanić biologinja i savjetnica za zaštitu prirode.

izvor: aarhus.rs